

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ 2021-2027

Πρόγραμμα	<i>«Πελοπόννησος» 2021-2027</i>
CCI Προγράμματος	<i>2021EL16FFPR013</i>
Έκδοση Προγράμματος	<i>1.2</i>

Έκδοση Εγγράφου Εξειδίκευσης	<i>66.0</i>
Αριθμός Πρωτοκόλλου	<i>316103/18-10-2024</i>

Οκτώβριος 2024

Προτεραιότητα 2: Αειφορική ανάπτυξη και βιώσιμη διαχείριση των πόρων της Περιφέρειας

Στόχος πολιτικής (ΣΠ) 2	<i>Μια πιο πράσινη και ανθεκτική Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και καθ' οδόν προς μια οικονομία καθαρών μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, μέσω της προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων, και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας</i>
Ταμείο	ΕΤΠΑ
Ειδικός Στόχος (ΕΣ) RSO2.4	<i>Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης του κινδύνου καταστροφών, της ανθεκτικότητας, λαμβάνοντας υπόψη προσεγγίσεις που βασίζονται στο οικοσύστημα</i>

ΣΠ2 – ΕΣ2.4 - Υποδράση 2.ιν.1.1: Έργα προστασίας από τις κατολισθήσεις (Προγραμματισμός ΠΠ 2021-2027)

Περιγραφή υποδράσης

Η διάβρωση των εδαφών, με αποτέλεσμα τις κατολισθήσεις, είναι φυσικά φαινόμενα τα οποία επιδεινώνονται διαχρονικά, έχοντας ως μία σημαντική αιτία την ερημοποίηση, λόγω και της κλιματικής αλλαγής. Οι έντονες βροχοπτώσεις, η εκδήλωση περισσότερων πυρκαγιών και τα ακραία καιρικά φαινόμενα που εκδηλώνονται, αυξάνουν το φαινόμενο των κατολισθήσεων. Οι βροχοπτώσεις επηρεάζουν σημαντικά τον βαθμό των κατολισθήσεων λόγω του γεγονότος ότι το νερό της βροχής διεισδύει στους πόρους και τις ρωγμές των βράχων, με αποτέλεσμα μεγάλοι όγκοι βράχων και εδαφών να χαλαρώνουν και να αποκολλούνται. Αποτελέσματα της κατολίπησης βράχων, ροής εδάφους ή λάσπης, σε οδικά δίκτυα, αλλά και σε κατοικήσιμες περιοχές δημιουργούν σοβαρά ατυχήματα, και ζημιές στις υποδομές.

Τα φαινόμενα αυτά χρήζουν προληπτικής και άμεσης αντιμετώπισης, ενώ μετά την εμφάνισή τους είναι αναγκαίο να μελετώνται επαρκώς, άμεσα και να προτείνονται μέτρα προστασίας και αποκατάστασης.

Ειδικότερα για την Περιφέρεια Πελοποννήσου και σύμφωνα με το Περιφερειακό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή της Πελοποννήσου (ΠεΣΠΚΑ), σε όλη την Περιφέρεια και ιδιαίτερα στο υδατικό διαμέρισμα της Βόρειας Πελοποννήσου (ΥΔ 02) είναι συχνή η εκδήλωση κατολισθητικών φαινομένων ή κινήσεων υλικών στα πρανή, με τα φαινόμενα αυτά να εκδηλώνονται σε ευρύ φάσμα γεωλογικών σχηματισμών. Κατά καιρούς οι κατολισθήσεις έχουν προκαλέσει σημαντικές ζημιές στις συγκοινωνίες και στις λοιπές παραγωγικές υποδομές και οικονομικές δραστηριότητες.

Για τους λόγους αυτούς, είναι ιδιαίτερα κρίσιμη η άμεση ανάληψη πρωτοβουλιών για την αντιμετώπιση του φαινομένου της διάβρωσης, των εδαφών και των κατολισθήσεων, ώστε να αποφευχθούν οι οποιεσδήποτε αρνητικές συνέπειες στο περιβαλλοντικό και οικονομικό περιβάλλον των εν λόγω περιοχών της Περιφέρειας.

Με δεδομένα τα παραπάνω, στο πλαίσιο της συγκεκριμένης δράσης, θα αναληφθούν άμεσα μέτρα προστασίας για την αντιμετώπιση των φαινομένων διάβρωσης και των κατολισθήσεων.

Στόχος της δράσης είναι ο μετριασμός του κατολισθητικού κινδύνου με την κατασκευή των απαραίτητων έργων προστασίας, λαμβάνοντας υπ' όψη, το Περιφερειακό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, στο οποίο προτείνονται αντιδιαβρωτικά έργα με κάποια από αυτά να αποτελούν και μέτρα κατά των κατολισθήσεων, στο οποίο αναφέρονται ιδιαίτερα αναλυτικά, οι αναγκαίες παρεμβάσεις. Πολύ συνοπτικά και ενδεικτικά είναι οι εξής:

Μέτρο ΚΤ1: Άρση - εκβραχισμός ασταθών υλικών και επικρεμάμενων εδαφικών και βραχωδών μαζών από τα πρανή.

Περιγραφή μέτρου : – Καθαρισμός της βάσης των πρανών από κατολισθημένα υλικά – Καθαρισμός επενδεδυμένων ή χωμάτων τάφρων – Κατασκευή επενδεδυμένων τάφρων (ρείθρων) από σκυρόδεμα – Καθαρισμός και συντήρηση αναβαθμών και ξερολιθιών – Πλήρωση των διακλάσεων και των ασυνεχειών της βραχομάζας με κατάλληλο ένεμα – Τοποθέτηση εύκαμπτων μεταλλικών πλεγμάτων συγκράτησης καταπτώσεων – Κατασκευή τοιχίων αντιστήριξης από σκυρόδεμα λιθορριπή ή οπλισμένο σκυρόδεμα – Τοποθέτηση συρματοκιβωτίων ή ογκολίθων από την ευρύτερη περιοχή στη βάση των πρανών και πλήρωση του χώρου πίσω από τα σύρματοκιβώτια/ ογκολίθους με διαβαθμισμένο υλικό για την αποστράγγιση των όμβριων υδάτων και δημιουργία παταριού με κλίση προς το πρανές για τη συγκράτηση των κατολισθαινόντων τεμαχίων.

Μέτρο ΚΤ4: Μέτρα για τον μετριασμό έντασης διάβρωσης και απόσπασης και μεταφοράς υλικού.

Περιγραφή μέτρου : – Συντήρηση των αναβαθμών όπου είναι δυνατόν, με προτεραιότητα στις περιοχές υψηλού κινδύνου διάβρωσης. – Τοίχοι αντιστήριξης και τοιχία συγκράτησης φερτών στα ρείθρα, σε επιλεγμένες θέσεις. – Σήμανση για κίνδυνο καταπτώσεων και κατολισθήσεων.

Οι εγκεκριμένες προτάσεις (ενταγμένες πράξεις / έργα) θα γνωστοποιηθούν στην Επιτελική Δομή του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, με σκοπό να ενσωματωθούν στον συντονισμό του Υπουργείου για την αντιμετώπιση καταστροφών σε περιφερειακό επίπεδο.

Στοιχεία δράσης	☐ Κρατική ενίσχυση ☐ Χρηματοδοτικό μέσο ☐ ΟΧΕ ☐ ΟΧΕ-BAA ☐ ΤΑΠΤΟΚ ☐ Έξυπνη εξειδίκευση ☒ Άλλο: Δράση μετριασμού κατολισθητικών φαινομένων
Αναγκαίοι πρόσφοροι όροι	Θεματικοί Αναγκαίοι Όροι Α.Ο. 2.4 Αποτελεσματικό πλαίσιο διαχείρισης του κινδύνου καταστροφών Εκπληρωμένος ☒ ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν αφορά Οριζόντιοι Αναγκαίοι Όροι Α.Ο. 1 Αποτελεσματικοί μηχανισμοί παρακολούθησης της αγοράς δημοσίων συμβάσεων Εκπληρωμένος ☒ ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν αφορά Α.Ο. 3 Αποτελεσματική εφαρμογή και υλοποίηση του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων Εκπληρωμένος ☒ ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν αφορά Α.Ο. 4 Υλοποίηση και εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες (UNCPRD) σύμφωνα με την απόφαση 2010/48/ΕΚ του Συμβουλίου Εκπληρωμένος ☒ ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν αφορά
Δικαιούχοι δράσης	Περιφέρεια Πελοποννήσου, Δήμοι Περιφέρειας Πελοποννήσου

Χρηματοδοτικός πίνακας δράσης

Κατηγορία περιφέρειας*	Ενωσιακή Συνεισφορά σε € (α)	Εθνική Συνεισφορά σε € (β)	Σύνολο $\gamma=(\alpha)+(\beta)$
Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	4.250.000 €	750.000 €	5.000.000 €
% εξειδίκευσης **			1,22%

*Στην περίπτωση που δεν έχει εφαρμογή η στήλη παραμένει κενή

**Υπολογίζεται το ποσοστό στο σύνολο του π/υ του Προγράμματος

Δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων δράσης

Προ τερα ιότη τα	Στόχο ς Πολιτι κής/ Ειδικό ς Στόχο ς	Κατη γορία Περιφ έρειας	Δράση/Υποδρά ση	π/υ δράσης	Δείκτης		Μονάδ α μέτρησ ης	Τιμή βάσ ης/ ανα φορ άς	Έτος βάσ ης/ ανα φορ άς	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)	Πεδίο Παρέμβασης (ΠΠ)*		Ποσό που αντιστοιχεί στο ΠΠ (Ενωσιακή συνεισφορ ά σε €)**	Ποσό που αντιστοιχεί στο ΠΠ (Ενωσιακή + εθνική συνεισφορά σε €)**
					ID	Ονομασία						Κωδικ ός ΠΠ**	Ονομασία ΠΠ**		
2	2/ RSO2. 4	Λιγότε ρο ανεπτυ γμένες περιφέ ρειες	Υποδράση 2.iv.1.1/Εργα προστασίας από κατολισθήσεις (προγραμματισ μός ΠΠ 2021- 2027)	5.000.000 €	RCO10 6	Έργα προστασίας από τις κατολισθήσεις που κατασκευάστηκαν ή ενισχύθηκαν πρόσφατα	Εκτάρια	-	-	0	200	058	Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: πλημμύρες και κατολισθήσεις (συμπεριλαμβανομένων της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα)	4.250.000	5.000.000
					RCR37	Πληθυσμός που ωφελείται από μέτρα προστασίας από φυσικές καταστροφές που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή (εκτός των πλημμυρών και των ανεξέλεγκτων πυρκαγιών)	Άτομα	0	2020	-	25.000				

* Για την περίπτωση του Προγράμματος Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας και Θάλασσας (ΠΑΛΥΘ) το πεδίο αφορά τους τύπους παρέμβασης

** Τα πεδία δύναται να μην συμπληρωθούν στην περίπτωση του ΠΑΛΥΘ αν δεν είναι δυνατή η κατανομή του π/υ σε χαμηλότερο επίπεδο από αυτό της δράσης.

Προτεραιότητα	Στόχος Πολιτικής	Ταμείο	Ειδικός Στόχος	Δράση	Κύριες ομάδες στόχου συμμετεχόντων/ Φορείς	Δείκτες Εκροών	Δείκτες Αποτελεσμάτων
2	2	ΕΤΠΑ	RSO2.4	2.iv.1.1	Περιφέρεια Πελοποννήσου, ΟΤΑ Α' βαθμού Περιφέρειας Πελοποννήσου, πληθυσμός Περιφέρειας Πελοποννήσου	RCO106	RCR37

Αναμενόμενος χρόνος έκδοσης πρόσκλησης

	Εκτιμώμενος Χρόνος
Συμμόρφωση με την αρχή μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης	Αύγουστος 2022
Προγραμματικές δεσμεύσεις	Δεν αφορά
Έγκριση κριτηρίων επιλογής πράξης	Νοέμβριος 2024
Άλλο: _____	--
Εκτιμώμενος χρόνος έκδοσης πρόσκλησης ή προσκλήσεων	4^ο Τρίμηνο 2024